



מהתיקנות הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של הרבי הקדוש רבי משולם פייש לאווי זצוק"ל בעל ה'עבודת עבודה' מטאהש בנו של הרבי הקדוש רבי מרדכי מטאהש זצוק"ל נסתלק כ"ז אב (תשע"ה)

יהודי תושב מונטריאול נכנס לרבינו, ואמר שהוא הגיע להיפרד ממנו, מפני שהוא עומד לעזוב את העיר ולעבור להתגורר בעיירה מרוחקת. כשרבינו שמע מפיו שם העיירה שהוא הולך לקבוע שם את מקום מגוריו, נדעזע כל כולו, ושאל אותו, איך יתכן שיהודי כמוך יעבור לגור במקום שכמעט לא נמצא שם שום סממן יהודי.

הצטדק היהודי וסיפר לרבינו בצער, שהדבר נובע מפני האסון הגדול שקרה לו, במשך כמה שנים הוא צבר לעצמו סכום גדול מאד, כדי לרכוש בהם דירה במונטריאול, אך לאחרונה כשנסע לאנטווערפן, נגנב ממנו כל הסכום, ונשאר ללא מעות וללא דירה. ולכן עכשיו כשהציעו לו איזה משרה באותה עיירה מרוחקת, אין לו ברירה והוא מוכרח לעבור לשם כדי שיהא לו לפחות פרנסה. רבינו לא הרפה ממנו, ואמר לו שאף על פי כן כדאי לו להישאר במונטריאול, כי המעבר לעיירה זו, עלול להחריב חלילה את ביתו הרוחני מכל וכל.

ויהי ממחרת, היהודי עומד ומתפלל בבית המדרש, פתאום נגש אליו יהודי לא מוכר, ושואל אותו אם הוא היה לאחרונה באנטווערפן ונגנב ממנו סכום עצום של כסף. כמוכן שהוא אישר את הדברים. אמר לו הלה בשקט, אני מתחרט מאד, אני גנבתי ממך את הכסף, קח בחזרה את הכל, בתוספת כמה אלפי דולרים על העגמות נפש שגרמתי לך, ותוך כדי דיבור ברח הגנב...

היהודי היה בהלם, בתחילה לא האמין למשמע אזניו, אך לאחר ששִׁכַּר את הכסף הנמצא במעטפה, וראה שאכן נמצא שם כל הסכום העצום שנגנב ממנו עם תוספת, הבין שזה מציאות ולא דמיון, ושמח מאד שלא רק שלא הפסיד כלום, רק עוד הרויח כמה אלפים. וראה בזה סימן מובהק שעליו לקיים דברי הרבי, ולהישאר לגור במונטריאול. ואכן הלך מיד ורכש בכסף זה דירה חדשה בעיר, והקים בית יהודי חסידי לתפארת.

שנים רבות לאחר מכן הוא פגש באותו "גנב" שהחזיר לו את כל הכסף, מיד הוא נגש אליו והודה לו מקרב לבו, ואמר לו שרק בזכותו הוא נשאר לגור במונטריאול והקים בית חסידי לתפארת. אמר לו ה"גנב", לא לי אתה צריך להודות, רק לרבי מטאהש... וגילה לו את הסוד, שהוא עוד לא היה מעולם באנטווערפן... רק הרבי מסר לו את כל הסכום העצום, וביקש ממנו לעשות את כל התרגיל, להגיד שאני הייתי הגנב ואני רוצה להחזיר את הגניבה, וכל זה כדי שתישאר לגור במונטריאול. ולכן אתה צריך להודות לרבי ולא לי...

ביאור נפלא של מרן התיבות על הדף היומי שלנו בדרך נבואה

רבה בר בר חנה מגלה ברוח הקודש איך יהיה נראה קודם הגאולה

הגמרא בדף היומי שלנו (ב"ב עג): **וְאָמַר רַבָּה בַּר בַּר חֲנָה, זִמְנָא חָדָא הוּא קְאָזְלִין בְּסַפִּינְתָא, וְחִזְיָן הוּא פּוֹרָא דִּי תִבְתָּא לִיה חֲלָתָא אַגְבִּיה, וְקָדַח אַגְמָא עִלְוִיה, סְבָרִין יִבְשְׁתָּא הִיא, וְסִלְקִין, וְאִפִּין וּבִשְׁלִין אַגְבִּיה. וְכֵן חָם גְּבִיה אִיתְהַפִּיד, וְאִי לֹא דְהוּא מְקַרְבָּא סַפִּינְתָא, הוּא טַבְעִין.** - פעם אחת הלכנו בספינה, וראינו דג אחד שהצטבר חול על גבו וצמחו עליו עשבים, וחשבנו שזו אי של יבשה, ועלינו עליו, ואפינו ובישלנו שם. וכשהתחמם גבו של הדג בגלל האש, התהפך הדג. ואם לא היתה הספינה קרובה אלינו, היינו טובעים בים.

ביאור נפלא כותב מרן התיבות המשפט בספרו אמת ליעקב, על גמרא זו, שרבה בר בר חנה גילה בזה מה שראה ברוח הקודש, איך יהיה קודם ביאת משיח, שהמשלה של כלל ישראל, יגביהו עצמם למשול על שאר האומות. זהו מה שאמר רבה בר בר חנה, שהספינה שהם כלל ישראל, ירצו למשול על הדג שהם אומות העולם, כי הם יהיו נראים כמו היבשה, וכאילו כבר יבשה תקוותם, ויצטבר עליהם חול - מלשון חולה, ועל ידי זה יהיה נראה שהותש כוחם, ואפשר למשול ולשלט עליהם, ולהכניע אותם תחת בני ישראל, ולכן ירצו בני ישראל לעלות עליהם ולאפות ולבשל, כלומר, למשול עליהם.

אך בסוף כאשר יתחמם, יתהפך הדג, כלומר אומות העולם יפכו פתאום להתחזק על ישראל. ולולי שהיה הספינה קרובה היו ישראל נטבעים. כלומר, דבר זה יהיה קרוב לגאולה, כי יתפכו ויתגברו אז האומות העולם מאוד על ישראל, ואילו לא היה הדבר קרוב לגאולה, היו בני ישראל טובעים חלילה.

לאחר מלחמת יום הכיפורים שהיה בארץ ישראל בשנת תשל"ד, ציינו גדולי ישראל לדבריו הקדושים של התיבות. כי זה היה שנים ספורות לאחר מלחמת ששת הימים שהיה בארץ ישראל בשנת תשכ"ז, ואז היה נראה בעיני בשר, שכל המדינות הערביות הסמוכים לארץ ישראל, נכנעו ונכבשו תחת בני ישראל, וכאילו בני ישראל התחילו למשול עליהם.

אך בפתע פתאום התהפך הדג - אומות העולם, ובעצם יום הקדוש של שנת תשל"ד פרצו את גבולות ארץ ישראל, צבא מצרים מצד דרום, וצבא סוריה מצד צפון, כשהם הורגים וחומסים ללא הרף, ומתקדמים עוד ועוד לתוך ארץ ישראל, ורק בניסי ניסים נעצרו שניהם בפתע פתאום ללא שום הגיון וסיבה, וחזרו אל ארצם ואל מקומם. ונתקיימו אז כל דבריו של התיבות בביאור הגמרא להפליא.

מרן הגאון רבי נחום פרצוביץ צ"ל ראש ישיבת מיר אמר אז, שרבינו התיבות כתב בשעתו את דבריו, ממש בדרך נבואה, כי בשעתו לא היה שום איש מעלה על קצה דעתו, שעוד יבוא זמן שבני ישראל ידמינו לעצמם שהם יכלים לשלוט על אומות העולם.

ואפשר לומר שבשנה זו שנת תשפ"ד, נתקיים שוב דברי

הנבואה של מרן התיבות בארצנו הקדושה. כששוב התהפך הדג - אומות העולם, וביום שמחת תורה פרצו בפתע פתאום את הגבולות, והרגו וטבחו ללא רחם. ובוהו אנו מקווים ומצפים ומייחלים, שעכשיו אנו עומדים קרוב מאד לגאולה, כי מרגישים בחוש, שלולי הגאולה הקרובה אנו חסרונים חסרונים חסרונים, על ידי האויבי ישראל המאיימים על ישראל בכל צד ופינה, ממש כשה אחת בין שבעים זאבים, ואין לנו להישען אלא על אבינו שבשמים, שיחוס וירחם עלינו ויגאלינו בגאולה השלימה במהרה בימינו, אמן.

קבלת כל אדם בסבר פנים יפות אפילו בשעה מתוחה

הרחבת גבולות הקדושה. שבשב הוהיה לבורא עולם נותן התורה, התחלתי מ"ג בעומר למסור שיעור שבועי בזהר הקדוש, מסר מהזוהר הקדוש על הפרשה באידיש. ובנוסף מסירת שיעורי גמרא באידיש. התחלתי במסכת סוכה, לעילוי נשמת מרן רבינו הרבי הקדוש, שלהבת אש, בעל עבודת עבודה מטאהש זצוק"ל.

אתמול בלילה כשיסימתי למסור שיעור במשרה קול הלשון, הגיע לשם המשפיע הקדוש הצדיק בעל הקדושת עינינו ועוד ועוד, שמו הולך לפניו, רבי אהרן טויסיג שליט"א, למסור שיעור על תשעה באב. זה חוץ ממה שהמשפיע מדבר ומיילל בכי, בכי שזועק, בליל תשעה באב, ששומעים את זה אלפי רבבות בכל ארץ ישראל ובכל העולם כולו.

מטבע הדברים, כשמשפיע צריך למסור שיעור של כמה שעות, הוא מתוח. בפרט שהמשפיע שליט"א לא מקריא מְעַטְאֵלַע - מפתק, נאום מסודר, רק זועק ובוכה מנהמת לבו הטהור על חורבן בית המקדש. די להסתכל על פניו הקדושים שבביל לשאוב יראת שמים. ובכל זאת מיבד אותי בסבר פנים יפות, בחיבה באהבה במתיקות, התעניין בשלום האמא,

התעניין על השיעורים החדשים.

נֶאָךְ אֶפְאָר מֵינּוּט - אחרי כמה דקות ששוחחנו, המשפיע כבר היה בעולם אחר, בבכיות בהתרוממות בהתרגשות, המשפיע לא ראה אפילו מי עומד בצידו. איך מגיעים לכוזה דרגה, התשובה היא עבודת המידות, ולחיות בכל רגע באספקלריא מאירה ונכונה, וזאת וזויל דער הייליגער באשפּעַכער פון מיר יְעַטֵּץ - מה בורא עולם עכשיו והרגע ממני.

חשבת היום בחמלת ה' עלי ובסייעתא דשמיא, לקשר זאת לגמרא בדף היומי שלנו (ב"ב עג): **וְכַן לְשׁוֹן הַגַּמְרָא, תָּא חֲזִי כַּמְה נְפִישׁ חִילִיה דְאִלְנָא. אִמֹר רַב פִּפְא בַר שְׁמוּאֵל, אִי לֹא דְהוּאִי הַתֵּם לֹא הַמְנִי. תָּא חֲזִי, חֲזִי זֶה רְאִיהַּ בְּעִינַי, זְכִיתִי בְּעִינֵי לְרֵאוֹת כַּמְה גְּדוֹל כּוּחוֹ שֶׁל אִלְיָן זֶה, הַמְשַׁפֵּיעַ בְּעַל קְדוּשַׁת עֵינַי, אִם לֹא הִייתִי וְרֵאִיתִי אֶת זֶה מִקְרֹב, רַק הִייתִי שׁוֹמֵעַ עַל זֶה, זֶה לֹא הִיא בְּאוֹתָהּ בְּחִינָה, חָה לֹא הִיא בְּאוֹתָהּ עוֹצְמָה.**

(מתוך הפתיחה לשיעור - ב"ב דף מג, ג' אב תשפ"ד)

להישען
אלא על
אבינו
שבשמים

בורא עולם האיר לי בשבת קודש בזכות אבותי, על הפסוק בפרשת פינחס (במדבר כה, יב), **לכן אמור הנני נתן לו את בריתי שלום**, אומר רש"י, **כאדם המחזיק טובה וחיות למי שעושה עמו טובה**. מורי ורבותי, כל מילה ברש"י, כל אות ברש"י, זה יהלומים. בפרט שאנחנו עכשיו מתקרבים ליומא דהילולא של רש"י. לא רק לא להיות חלילה כפוי טובה, רק להיות מכיר טובה, הבן אדם שעשה לך טובה, יהיה לו חן ושמחה אצלך.

אחד מהאדמו"ר'ם שליט"א בדורינו, יש לו קופה של צדקה שנקרא 'אבני חסד', שאלו אותו פעם, למה הוא נתן כזה שם, הוא אמר בדרך צחות, כדי לרמז למחזירים רעה תחת טובה, שלא יחזירו לו סלעים גדולים, רק יחזירו לו 'אבני' - קלִינֵי שְׁטִי יִנְדְּלָאךְ. מורי ורבותי, הבה נתחזק בדברי הרש"י, **להחזיק טובה וחיות למי שעושה עמו טובה**, ובזכות זה נזכה למידה טובה מרובה, יהיה לנו כל מה שאנחנו צריכים בסיעתא דשמיא, אמן.

בצילם של גדולי ישראל שליט"א כ"ק מרן אדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א

מרן הרבי הקדוש בעל אהבת ישראל מויזניץ זצוק"ל הסביר את הגמרא במסכת ברכות (סא.), **אחורי ארי ולא אחורי אשה**, כידוע חודש מנחם אב הוא מזל ארי, וחודש אלול הוא מזל בתולה, צריכים לעשות כבר תשובה ולפשפש במעשים עוד בחודש אב, ולא להמתין עד חודש אלול, וזהו **אחורי ארי** שהוא חודש מנחם אב, **ולא אחורי אשה**, שהוא חודש אלול.

כי זה כמה נכסוף נכספתי להיות בשבת קודש בשעת רעוא דרעיון, בצילו של הצדיק, הוד כ"ק הרבי מראחמיסטריווקא שליט"א. השבת, שבת חזון שבת פרשת דברים שנת תשפ"ד, זכיתי. בזמר ליל שבת קודש של כל מקדש שביעי, אנחנו שרים, יש מקומות שאומרים את זה, 'המאחרים לצאת מן השבת וממהרים לבוא', תאיר כאור יום חשכת לילה, מרן הרבי מראחמיסטריווקא שליט"א ממשיך להאיר את האור הגדול של שבת קודש, לתוך חצות הלילה של מוצאי שבת קודש.

כשהייתי ילד, ראיתי אנשים בשטיבלאך, שעשירים דקות אחרי השקיעה בשבת, מסתכלים בעצבנות כל דקה על השעון, מתי הם כבר יכולים להתפלל מעריב ולהוציא את השבת, אולי כבר לעשן סיגריה. תבואו לראחמיסטריווקא, תקבלו טעם אחר בשבת קודש, לא תרצו שהמתנה ששמה שבת קודש כבר יסתיים.

זהו דבר שכל יהודי יכול לשנות, אני לצערי כשהייתי אברך צעיר, לא תמיד הקפדתי על שיטת רבינו תם בשבת קודש, שזה שבעים ושתיים דקות אחרי השקיעה. אבל הייתי לפני קרוב לעשרים שנה בשבת קודש במנורו בארה"ב, ראיתי בלי עין הרע אלפי יהודים שלא יודעים דבר אחר, ובווערים בשירות ותשבחות עד שיטת ר"ת, אמרתי לעצמי גם אני רוצה להיות בדרגה הזאת בשבת קודש. ומאז לא רק בשבת קודש וביום טוב, גם בצום אני משתדל להקפיד על שיטת ר"ת.

אילו באתי השבת לרבי שליט"א רק לראות את הרבי, דיינו, ראיית פני צדיק. אילו באתי רק לראות איך שהרבי שליט"א מבחין בי, ומברך אותי בכזה ליכטיקייט - מאור פנים, בברכת לחיים, דיינו. אילו באתי רק לקבל תפוח שיריים, מהגבאי המסור בלב ונפש חפצה, ידידי רבי יעקב אורי שליט"א, דיינו. אילו באתי רק לשמוע ברכת המזון מהרבי שליט"א, דיינו. אילו באתי רק כדי לדבר עם הרבי דברי תורה אחרי ברכת המזון, דיינו.

מורי ורבותי, רק על הברכת המזון אפשר להגיד כמה פתיחות לשיעור דף היומי, ולכתוב על זה כמה גליונות של 'מתיקות הדף היומי'. היו צדיקים שאמרו ביום טוב אחרי עבודה של שעות על גבי שעות בתפילה, עד עכשיו קיימנו חציו לכם, ועכשיו בסעודה נקיים חציו לה'.

כשהרבי מראחמיסטריווקא שליט"א מברך ברכת המזון, רואים בחוש שהרבי נמצא בעולם אחר, הרבי נמצא בעולם של ואני קרבת אלקים לי טוב, כל קטע בברכת המזון, כל מילה בברכת המזון, איז אַ נִייעַ פֿרִילאַנט - זה יהלום חדש אצל הרבי שליט"א, חמדה, טובה, ורחבה, בהמשך, אנחנו מודים לך, ועל ציון משכן כבודך, זר לא יבין זאת, תבואו תראו מקרוב.

מסתיים ברכת המזון, כל הציבור הקדוש מצטופף לשמוע דברי אלקים חיים, איזה התעוררות תשובה קיבלתי. אחרי שהרבי שליט"א מברך את הציבור הקדוש, ואת כל עמך בית ישראל, הרבי מזכיר את ההפטרה של פרשת השבוע פרשת דברים, שבת חזון, והרבי מתעקש לקרוא את הפסוק מתוך ספר ישעיה (א, טו-יז), **נחצו הזנב קיסרו רע מעלליכם מנגד עיני חדלו הרע. למדו היטב דרשו משפט אשרו חמוץ שפטו יתום ריבו אלמנה**. הרבי מזכיר את דברי רש"י הקדוש, 'עשרה אזהרות של לשון תשובה יש כאן, כנגד עשרת ימי תשובה, וכנגד עשרה מלכיות זכרונות ושופרות'. כדאי מאד להוציא תנ"ך מהארון, וללמוד את הרש"י הקדוש בעיון בפנים.

מורי ורבותי, מורי ורבי אביהם של ישראל, מרן הרבי הקדוש הבאר יעקב מנדבורנה זצוק"ל, מאד חיבב את מרן הרבי מראחמיסטריווקא שליט"א, יבדל לחיים טובים ארוכים, הוא היה משנן לנו תמיד, הוא - היה אומר, עַר זָאָגְט זִיךְ אַרויס - האדם מה שהוא, זה מה שהוא זועק. כשהרבי זועק ברש"י הקדוש על עשרת ימי תשובה, זה לא זעקה חיצונית לציבור, הרבי שליט"א בחודש אב נמצא עמוק כבר בחודש תשרי. צדיקים אמרו, **יְהֵא רַעְוָא קַמֵּיה דְתַשְׁרֵי עַל עֵמִיה**, שחודש תשרי ישפיע על העם לכל השנה, ולא רק לחודש תשרי עצמו.

נברך את מרן הרבי שליט"א, יאריך ימים על ממלכתו, מתוך בריות גופא, שימשיך להשפיע על כל כלל ישראל בני חיי ומזוני, השפעות טובות, ושנוזה כבר בשבוע של תשעה באב, קרא עלי מועד, שיום תשעה באב יהפך ליום טוב, ושמרן הרבי שליט"א ילווה אותנו בקרוב ממש לקבל פני משיח צדקנו, אמן.



מרן הרבי הקדוש בעל אהבת ישראל מויזניץ זצוק"ל הסביר את הגמרא במסכת ברכות (סא.), **אחורי ארי ולא אחורי אשה**, כידוע חודש מנחם אב הוא מזל ארי, וחודש אלול הוא מזל בתולה, צריכים לעשות כבר תשובה ולפשפש במעשים עוד בחודש אב, ולא להמתין עד חודש אלול, וזהו **אחורי ארי** שהוא חודש מנחם אב, **ולא אחורי אשה**, שהוא חודש אלול.

מאוצרות הפרשה

עשר תעשר את כל תבואת זרעך (יד, כב). ודרשו רבותינו ז"ל (תענית ט). **עשר בשביל שתתעשר**. להבין זה נראה, דהנה כשאדם עושה צדקה, אזי הצדקה עולה למעלה לפני הקדוש ברוך הוא. והנה על דרך משל, האדם הנותן זהב אחד או מדה אחת תבואת מעשר, כשהצדקה עולה למעלה ומסתכלין, זה המעשר מאין הוא בא, והוא בא מחמת שהיה לו עשרה זהובים או עשרה מדות תבואה, ונמצא אלו העשרה זהובים והעשרה המידות כולם נכנסין במצוה זו, כי מחמת שיש לו עשרה זהובים ועשרה מידות, נותן אחד זהב או אחד מדה.

ובזה זוכה לשנה הבאה שיתן לו זהובים ו' מדות מעשר, דהיינו שיהיה לו מאה זהובים ומאה מדות תבואה, ונמצא שכל התבואה שהיה לו בפעם הראשון, דהיינו עשרה מדות שממנו נתן מדה אחת מעשר, על ידי זה זוכה שבשנה הבאה יזכה שיתן ממאה מעשר. והטעם לזה, כיון שכולם נכנסין במצוה כ"ל. וזהו **'עשר'** כשתתן מעשר, **'תעשר את כל תבואת זרעך'**, לשנה הבאה תזכה שכפי התבואה

שהיה לך בשנה העבר, יהיה עתה כל התבואה מעשר כנ"ל. וזהו הרמז **'עשר בשביל שתתעשר'**.
קדושת לוי
ראה

עשר תעשר את כל תבואת זרעך וכו' (יא, כב). נראה לי על דרך שאמר התנא (אבות פ"ד מ"ב) **שכר מצוה מצוה**. וזהו הפירוש **עשר תעשר**, כשתתן מעשר פעם אחד תזכה עוד לעשר. **את כל תבואת זרעך היוצא השדה שנה שנה**, רצה לומר גם תזכה שכל תבואת זרעך שהוציאה השדה בשנה העברה, תהיה לשנה הבאה הברכה בשדה, שיעלה המעשר כמו כל התבואה של שנה העברה, וכן כל שנה ושנה. וזהו **תעשר את כל כ' שנה שנה**.
נועם אלימלך ראה

נקודה למחשבה: